

izogibajo. Podobno se tudi pri nas vedno bolj uveljavlja »zdomec«, namesto nerodne oznake »delavec na začasnem delu v tujini«.

Omenjeno knjigo priporočam ne le »aplikativnim geografom«, ki jih tema zanima, temveč tudi »teoretikom geografije«, ker se bodo v tem delu srečali z novimi aspekti prostorskega proučevanja, ki je horološko (»time geography«) in kulturno-geografsko obarvano.

Anton Gosar

Bruno Backé, Geld und Wirtschaftsentwicklung in Kärnten seit dem Vormärz, Festschrift aus Anlass des 150 jährigen Bestandes der Kärnter Sparkasse, Klagenfurt, 1885. (Denar in gospodarski razvoj na Koroškem od predmarčne dobe, Zbornik ob 150-letnici Koroške hranilnice)

Trije razlogi so, da poročamo o tej razpravi. Prvi je navezava tesnejših stikov med ljubljansko in mlado celovško univerzo in še posebej med obema geografskima oddelkoma. V l. 1984 so člani geografskega oddelka z ljubljanske univerze obiskali kolege na celovški univerzi in v tamkajšnjem seminarju predstavili socialnogeografske probleme sodobne Slovenije. Nekaj mesecev pozneje pa sta profesorja z geografskega oddelka celovške univerze, Bruno Backé in Martin Segher, ljubljanskim študentom geografije poročala o populacijskih problemih v Berlinu in o krajinskem parku Visoke Ture. V juniju 1985 so se celovški študentje geografije s Slovenijo seznanili na posebni ekskurziji.

Drugi razlog je obravnavana tema — denar in gospodarski razvoj na Koroškem —, problematika, ki se je geografi lotevajo bolj poredko. Backé jo obravnava z vidika centralnonaselbinskega sistema in pri tem upošteva razvoj bančnega omrežja ter Bobekove študije o centralnih naseljih v Avstriji in raziskave Lichtenbergerjeve o mestnem ustroju. Značilno za geografsko podobo »Kärntner Sparkasse« je njeno osredotočenje v Celovcu in v zahodnem ter severnem delu dežele. V predelih, ki so poseljeni s Slovenci, sta le dve podružnici: v Borovljah in Pliberku. Zastavlja se vprašanje, ali je tako zaradi gospodarsko slabše razvitosti tega ozemlja ali pa segajo vanj vplivi drugih hranilnic.

Tretji in najbolj izzivalen razlog za ta zapis je uvodni del študije, ki skuša izbrano tematiko utemeljiti s širšega geografskega epistemološkega vidika. V njem se Backé, opirajoč se na sodobno nemško geografijo (Bartels, Hard, Ruppert, Schaffer) in na predvojna in povojna Bobekova razmišljanja o geografiji, odločno zavzema za »moderno« geografijo, ki naj bi bila problemsko zastavljena in naj bi imela ambicije postati tehnično uporabljiva. Meni, da bi morali gledati na »moderno« geografijo prevladovati v fizični geografiji geokološki vidiki, v družbeni pa »človeško delovanje in vedenje v prostoru«, medtem ko bi bilo treba v regionalni geografiji izvesti podobne spremembe in preiti od vseobsežnega podajanja snovi k bolj problemsko zastavljeni vsebini in temu prilagoditi znanstveno metodiko in didaktiko. V geografiji naj bi bila tri področja obravnave: znanstveno, »praktično-znanstveno« in šolsko (izobraževalno, informativno). Da v geografiji do teh sprememb še ni prišlo v širšem obsegu, je po avtorjevem mnenju največ kriva šolska geografija, ki se drži tradicionalne ali kot pravi Backé »esencialistične« smeri. Prostor ne dopušča daljšega povzetka njegovih izvajanj, vendar je že iz nakazanih misli razvidno, da so zelo daljnosežne narave in da izzivajo razpravo.

Igor Vrišer

G. I. Grigorov, Pričinnost' i svjazi v geografii (Metodologičeskij aspekt), Kiev 1983, strani 126

Glede na naslov knjige pričakujemo obravnavo vzročnosti in zvez v geografiji sploh, v bistvu pa gre za njihov pretres predvsem znotraj fizične geografije. Izbrana